

Fri rörlighet för byggprodukter - en bakgrundsbeskrivning

För att den inre marknaden i Europa med fri rörlighet för produkter ska förverkligas måste tekniska handelshinder avskaffas. Det sker bland annat med hjälp av harmonisering av tekniska regler för olika produktområden. Produkter som uppfyller ställda krav kan CE-märkas, och får därefter säljas fritt inom och mellan länderna i EU. Även om harmoniseringen fortskrider på byggområdet fortsätter dock nationella byggregler att gälla. Här följer en bakgrundsbeskrivning till och genomgång av arbetet med byggproduktdirektivet, 89/106/EEG, CPD.

Denna artikel handlar om byggproduktdirektivet. En övergång sker för närvarande till en EU-förordning, byggproduktförordningen (EU) nr 305/2001. Denna ska vara fullt genomförd 1 juli 2013. Mer information om byggproduktförordningen, CPR, finns i menyn till vänster.

Artikeln har skrivits för att hålla svensk byggsektor välinformerad om byggproduktdirektivet och om hur harmoniseringsarbetet med byggprodukter fungerar. För den som söker ytterligare information rekommenderas Europeiska kommissionens webbplats under "[DG Enterprise and Industry, Construction](#)" (extern länk).

Sammanfattning

Byggsektorn har i många länder betraktats som en skyddad sektor med egna principer och system. Byggproduktdirektivet publicerades 1989 med syfte att ta bort handelshinder och få igång fri handel med byggprodukter. De första CE-märkta byggprodukterna kom ut på marknaden 1998, och nu kan man CE-märka en stor mängd produkter. Om tekniska specifikationer saknas är det inte möjligt att CE-märka byggprodukter. Då gäller nationella system men också principen om ömsesidigt erkännande. Det är då inte möjligt att CE-märka produkterna. Europeiska kommissionen ger därför mandat (uppdrag) till den europeiska standardiseringsorganisationen (CEN och CENELEC) eller den europeiska organisationen för tekniska godkännanden (EOTA) att utarbeta harmoniserade standarder, riktlinjer för europeiskt tekniskt godkännande och europeiska tekniska godkännanden (ETA).

Av de produktgrupper som ursprungligen togs fram som lämpliga för standardisering har nu de flesta överlämnats till CEN, men arbetet fortsätter med produkter som är mera lämpade för ETA samt med att se över och komplettera befintliga produktgrupper. En stor andel av arbetet ägnas numera åt att förbättra de harmoniserade standarderna samt till att föra tillämpningsdiskussioner.

Boverket är samordnare för svenska synpunkter, och det behövs en aktiv medverkan från svensk industri och svenska myndigheter i Europaarbetet. Det är viktigt att följa processen och stå väl förberedd inför möjligheten till CE-märkning.

Boverket publicerar referenser till harmoniserade standarder och riktlinjer för europeiska tekniska godkännanden på vår webb, se menyn till vänster under tekniska specifikationer.

Information om beslut tagna under direktivet, harmoniserade standarder med övergångstider, riktlinjer samt anmälda organ (GNB) och godkännandeorgan finns på kommissionens webbsida [NANDO](#) (extern länk).

[CEN](#) (extern länk) tillhandahåller en lista med aktuell information om tillgängliga och kommande harmoniserade standarder med beslutade övergångstider

[EOTA](#) (extern länk) förtecknar utfärdade riktlinjer för ETA i fulltext. EOTA förtecknar dessutom utfärdade ETA.

Ordförklaringar

Kommissionen - Europeiska kommissionen. Den av EU:s institutioner som föreslår och förvaltar gemensam lagstiftning.

EU-direktiv - rättsakt från EU som medlemsländerna ska överföra till nationella regler.

EU-förordning - rättsakt från EU som gäller direkt i alla medlemsländer.

Tillämpningsdokument - konkretiserar de sex väsentliga kraven i byggproduktdirektivet.

Mandat - ett uppdrag från kommissionen att utarbeta standard eller riktlinje för europeiskt tekniskt godkännande.

Harmoniserad standard - skiljer sig från övrig europeisk standard genom sin speciella betydelse för möjligheten att CE-märka produkter, som uppfyller kraven i standarden. Utarbetas på mandat från kommissionen.

CEN, CENELEC och ETSI - Europeiska standardiseringsorgan.

EOTA - Europeiska organisationen för tekniska godkännanden.

SCC - Standing Committee on Construction, den ständiga byggkommittén under byggproduktdirektivet.

PG - Preparatory Group, den förberedande gruppen under ständiga byggkommittén.

Eurokoder - gemensamma europeiska beräkningsstandarder.

ENC - Eurocodes National Correspondent - nationell kontaktperson för eurokoder.

Den inre marknaden

För att den inre marknaden inom EU och EES med fri rörlighet för bland annat produkter ska kunna förverkligas måste tekniska handelshinder avskaffas. Detta sker med hjälp av det som kallas "den nya metoden" (The New Approach), som antogs av EG-rådet 1985. Den nya metoden förbättrar och effektiviserar arbetet med att harmonisera tekniska regler för olika produktområden. En stor del av EU:s gemensamma lagstiftning är direktiv som tagits fram enligt den nya metoden. Direktiven reglerar vilka grundläggande krav som ställs på en produkt. Produkter som uppfyller kraven ska CE-märkas och får därefter säljas fritt inom och mellan länderna.

Den nya metoden var nödvändig för att få igång den inre marknaden och därmed öka handeln med produkter. Äldre direktiv innehöll många tekniska detaljer som snabbt blev föråldrade. Dessutom reglerade varje direktiv ett begränsat antal produkter. Tekniska detaljer behandlas numera i harmoniserade standarder eller i andra tekniska specifikationer.

Harmoniserad standard tas fram av de europeiska standardiseringsorganen efter en formell begäran, ett så kallat mandat, från europeiska kommissionen. Mandaten anger vilka produkter som behöver standardiseras i enlighet med de väsentliga säkerhetskraven i ett direktiv.

Från 2008 har delar av nya metoden formaliserats genom det s.k. varupaketet. Principer om ackreditering, marknads kontroll och CE-märkning har lagts fast i en EU-förordning (EU) nr 765/2008 medan andra principer klarlagts i beslut 768/2008/EG, som är avsedda som en verktygslåda för nya eller reviderade EU-rättsakter.

Grundprinciper

Den nya metoden baseras på fyra grundprinciper:

Innehållet i direktiven begränsas till grundläggande, väsentliga krav.

Harmoniserade standarder utarbetas av de europeiska standardiseringsorganen, som är fristående från EU.

Standarder är frivilliga att tillämpa, och

Produkter som tillverkas enligt harmoniserad standard förutsätts uppfylla de grundläggande krav som fastläggs i direktivet.

Byggproduktdirektivet, avviker från nya metoden

Direktivet för byggprodukter (89/106/EEG) är ett av de första direktiven som togs fram enligt den nya metoden, och det omfattar i princip alla byggprodukter. Syftet med direktivet är att underlätta handel med byggprodukter som förutsätts ingå varaktigt i byggnader eller anläggningar.

Byggproduktdirektivet skiljer sig från andra direktiv enligt den nya metoden i vissa principiella avseenden, bland annat genom att:

Avsikten är inte att harmonisera de nationella byggreglerna.

De väsentliga kraven ställs inte på produkten som sådan utan på det färdiga byggnadsverket, vilket förutsätter att produkten använts på det sätt som tillverkaren avsett. Väsentliga krav ställs på följande egenskaper:

- Bärförmåga
- Säkerhet i händelse av brand
- Skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö
- Säkerhet vid användning
- Skydd mot buller
- Energihushållning och värmeisolering

Byggprodukter kan inte CE-märkas direkt mot direktivets krav utan först efter att man kan visa överensstämmelse med en harmoniserad standard eller med ett ETA.

Det är europeiska kommissionen som förvaltar byggproduktdirektivet. Till sin hjälp har kommissionen en kommitté, ständiga byggkommittén (SCC), som består av representanter från EU:s medlemsländer. SCC fattar ett antal genomförandebeslut under direktivet.

Genomförande i Sverige

EUs direktiv är bindande för medlemsländerna när det gäller målen, men varje land har valfrihet beträffande medlen. Sverige har infört byggproduktdirektivet, huvudsakligen genom Plan- och bygglagen (2010:900), (PBL) med förordning.

Boverket har gett ut tillämpningsföreskrifter med stöd av "Plan- och byggförordningen (2011:338), (PBF). Föreskrifter och allmänna råd finns i Boverkets byggregler, BBR, och i Boverkets konstruktionsregler, EKS, (BFS 2011:57 respektive 1993:58). Färdiga riktlinjer för europeiska tekniska godkännanden (ETA) publiceras på Boverkets webbplats (se menyn till vänster under rubrik tekniska specifikationer).

Tillämpningsdokument

Direktivet utgår från krav på byggnadsverk (byggnader och anläggningar), inte produkter. Därför har kopplingen till produktkrav gått via sex tillämpningsdokument – ett för varje väsentligt krav (se ovan). I tillämpningsdokumenten beskrivs hur de allmänna krav som ställs ska tillämpas på byggprodukter. Produkterna ska ha sådana egenskaper att de byggnadsverk de ingår i uppfyller de väsentliga kraven.

Tillämpningsdokumenten blev färdiga 1994 (ref.nr. 94/C 62/01) och ligger till grund för mandat (uppdrag till standardiseringen) och harmoniserade standarder. Avsikten med tillämpningsdokumenten var att de även skulle omfatta gällande nationell lagstiftning, men medlemsländernas krav arbetas istället in i mandaten. Enligt EU:s jurister är tillämpningsdokumenten inte bindande utan vägledande. Sverige var inte medlem i EU när tillämpningsdokumenten skrevs.

Beslut om bestyrkande av överensstämmelse

För varje produktområde som omfattas av harmonisering under byggproduktdirektivet tar EU och medlemsländerna i ständiga byggkommittén (SCC) ett beslut om vilken form av bestyrkande eller bestyrkanden om överensstämmelse som behövs, d.v.s. i vilken mån ett anmält tredjepartsorgan ska vara inblandade vid provning och kontroll vid tillverkning av byggprodukterna. Besluten publiceras i EUT. Den eller de procedurer som beslutas beror på produktens betydelse för hälsa och säkerhet. Byggproduktdirektivet anger flera olika möjligheter att bestyrka överensstämmelse. En sammanställning av bestyrkandeprocEDURENA finns i dokumentet [Bestyrkande AC-procedurer](#) (intern länk).

Nivåer och klasser

I direktivet står att nivåer och klasser kan behövas på grund av skillnader i bland annat klimat, tradition och säkerhetsnivå. Inte heller nivåer och klasser arbetades in i tillämpningsdokumenten. Ett vägledningsdokument om klasser och nivåer (GP E) har utarbetats till hjälp för standardiseringen. Europeiska kommissionen har hittills begränsat valet av regulativa klasser till brandområdet. Standardiseringen kan dock behöva använda så kallade tekniska klasser.

Mandat och tekniska specifikationer

Den nya metoden har medfört att standardiseringsarbetet i Europa har intensifierats väsentligt och omfattningen har ökat. Genom mandat ger EU de fristående europeiska standardiseringsorganen (CEN, CENELEC och ETSI) ansvaret för att utarbeta harmoniserade standarder. I mandaten, som tas fram av kommissionen, anges den avsedda användningen för produkterna, de väsentliga egenskaper som ska omfattas samt bestyrkandenivån enligt motsvarande beslut. Nödvändiga tekniska detaljer utformas sedan i de harmoniserade standarderna.

Harmoniserade standarder och stödstandarder

Standardiseringsarbetet på byggområdet är inriktat på produktstandarder och provningsmetoder; ca 2000 standarder förväntas totalt under byggproduktdirektivet, varav en betydande del är färdiga. Ca 550 av dessa är harmoniserade och övriga är hjälpstandarder som beräknings- och provningsstandarder. Harmoniserad standard skiljer sig från annan europeisk standard genom sin speciella betydelse för möjligheten att CE-märka produkter som uppfyller kraven i standarden. Referens till den harmoniserade standarden publiceras i Europeiska unionens officiella tidning (EUT). Över 400 harmoniserade standarder är nu publicerade och CEN har aviserat att ytterligare cirka 100 är nära färdigställande.

Europeiskt tekniskt godkännande, ETA

Kommissionen ger även mandat för att utarbeta riktlinjer (så kallade ETA Guidelines) för europeiska tekniska godkännanden (ETA). Riktlinjerna tas fram av Europeiska organisationen för tekniska godkännanden (EOTA) för produkter som inte omfattas av standarder och där standardisering ännu inte är möjlig. Därmed kan även dessa produkter CE-märkas. Ett särskilt förfarande finns angivet under artikel 9(2) i direktivet, för unika produkter som har ett fåtal tillverkare som önskar CE-märka sina produkter. För närvarande har ständiga byggkommittén (SCC) gett grönt ljus för flera hundra sådana produkter som kan få ETA utan riktlinje. Sådana ETA kan sedan, om det behövs, enkelt göras om till färdiga riktlinjer (ETAG) eller bilda grund för en harmoniserad standard. Flera tusen ETA har utarbetats. Dessa ligger till grund för CE-märkning av byggprodukter.

Bestyrkande av överensstämmelse

Att en produkt överensstämmer med en harmoniserad standard eller ett europeiskt tekniskt godkännande måste oftast kunna bestyrkas av ett anmält organ. I den tekniska specifikationen (harmoniserad standard eller ETA) finns anvisningar för hur detta ska gå till. De viktigaste byggprodukterna kräver produktcertifiering av ett anmält organ eller systemcertifiering, men för de enklaste produkterna räcker det med en tillverkarförsäkran. Samtliga alternativ kräver tillverkningskontroll.

CE-märkning

CE-märket är inget kvalitetsmärke, utan det visar att produkten svarar mot EU:s minimikrav för att få finnas på marknaden. Produkten ska uppfylla all tillämplig EG-lagstiftning, alltså även andra direktiv än byggproduktdirektivet. Vid överensstämmelse med en teknisk specifikation kan produkten CE-märkas och får utan hinder säljas inom EU och EES. CE-märket skall följas av en egenskapsdeklaration men tillverkaren kan dock välja att uppge att prestanda inte har fastställts (NPD – ingen prestanda fastställd) för vissa egenskaper, om nationella krav för dessa egenskaper saknas på den marknad som avses och den harmoniserade tekniska specifikationen tillåter det.

Boverkets föreskrifter om CE-märkning trädde i kraft den 1 juli 1997, men uppdaterades 2 maj 2011 (BFS 2011:8 CE 2).

Vägledningsdokument

Många frågor som rör byggproduktdirektivet är oklara och kräver preciseringar. Ett försök till uttolkning har gjorts i så kallade vägledningsdokument. Dessa är inte juridiskt bindande, men de redovisar en gemensam uppfattning. Följande [vägledningsdokument](#) (extern länk) har hittills beslutats:

- GP A – Guidelines for the designation of approved bodies in the field of Council Directive – 89/106/EEC on construction products.
- GP B – Guide for the definition of Factory Production Control in technical specifications for construction products.
- GP C – Guidance paper on Kits and Systems.
- GP D – Guidance paper on CE marking.
- GP E – Guidance paper on Levels and Classes in the CPD.
- GP F – Guidance paper on Durability and the CPD.
- GP G – The European classification system for the reaction to fire performance of construction products.
- GP H – Guidance paper on the application in the mandates of the national legislation on harmful substances. Till denna finns en webbaserad bilaga som anger gällande EG-lagstiftning och nationella bestämmelser.
- GP I – Guidance paper on the application of article 4(4) of the CPD.
- GP J – Transitional arrangements under the CPD.
- GP K – The attestation of conformity system and the role and tasks of notified bodies.
- GP L – Application and use of Eurocodes - GPM - Conformity asses under the CPD: Initial type testing and factory production control.
- GP M – Conformity assessment under the CPD.

Kommissionen utarbetar också positionspapper i olika frågor.

Kommittéer under kommissionen

Tillämpningsfrågor om byggproduktdirektivet behandlas i den ständiga byggkommittén (Standing Committee on Construction – SCC), där samtliga medlemsländer finns representerade. Den ständiga byggkommittén är beslutande, men kommissionen har huvudansvaret för direktivet. Kommittén träffas två gånger om året i Bryssel. Sverige representeras av speciellt förordnade personer från Boverket som samordnar de svenska synpunkterna för de ärenden som står på dagordningen och för fram svenska synpunkter på instruktion från Socialdepartementet. Samtliga handlingar från kommissionen går direkt till Boverket.

Tekniska frågor bereds i en arbetsgrupp under SCC som kallas Preparatory Group (PG), den förberedande gruppen. Här deltar främst nationella experter och Boverket representerar Sverige vid dessa möten. Till sin hjälp i olika sakfrågor har kommissionen också bildat ett antal expertgrupper. En rådgivande expertgrupp är speciellt tillsatt för att lösa problematiken på brandområdet, Expert Group Fire (EGF). För byggprodukter i kontakt med dricksvatten finns Expert Group for Construction products in contact with drinking water (EG-CPDW). Expert Group on Dangerous Substances (EGDS) förbereder frågor kring farliga ämnen i byggprodukter. Experter från Boverket representerar Sverige i EG-CPDW och EGDS.

Därutöver bildas till och från andra grupperingar direkt under kommissionen för att lösa särskilda frågor. En särskild expertgrupp förbereder införlivandet och utveckling av eurokoderna (ENC-gruppen), ett arbete inte bara berör byggprodukter utan också hela byggnadsverk. En ad hoc-grupp arbetar för att hantera klagomål på kommande och färdiga harmoniserade standarder.

Socialdepartementet, dit byggrelaterade frågor sorteras, och Boverket har en gemensam referensgrupp (EU-bygg) med bred representation från byggbranschen, för nationell diskussion och förankring av frågorna.

Hur mandateringsprocessen bedrivs

I mandaten anges byggprodukternas avsedda användning i byggnadsverket. Produkter grupperas i så kallade familjer, och de tekniska egenskapskraven som anges baseras på medlemsländernas regler. Ett mandat omfattar alltså ett antal likartade produkter som bildar en familj. Att utarbeta mandat är i huvudsak en myndighetsuppgift, men arbetet måste baseras på ett bra underlag från berörd byggindustri. Kommissionen har gett mandat till standardiseringen för 44 produktfamiljer och – kompletteringar och har gett ett 30-tal mandat till EOTA. Nya produkter och produktgrupper tillkommer kontinuerligt.

Arbetet med att fastställa mandaten består av flera steg. Först tar kommissionen fram ett förslag som diskuteras med tekniska experter och standardiseringen. Dokumentet sänds på remiss till medlemsländerna för konsultation. Kommissionen har numera överfört mycket av remisshanteringen till ett elektroniskt nätverk på Internet, circa. Efter ytterligare bearbetning i förberedande gruppen (PG) är mandatet färdigt för behandling i SCC.

Steg 1 - Tekniska experter och standardiseringen konsulteras.

Steg 2 - Internetkonsultation och ev. behandling i PG.

Steg 3 - Kommissionen presenterar förslaget i SCC. Ett beslut tas i SCC om bestyrkandeprocédur och SCC samtycker till mandatet.

När SCC slutbehandlat mandatet återstår kommissionens ställningstagande. För detta krävs ett yttrande från kommittén för tekniska standarder och föreskrifter (under direktiv 98/34/EG). Då prövas om de föreslagna mandaterna kan utgöra tekniska handelshinder och hur de i andra avseenden förhåller sig till EUs tekniska regler.

Steg 4 - Mandatet godkänns i 98/34-kommittén

Mandatet som beslutats, skickas till CEN som tar fram arbetsprogram för standarder som ska bli harmoniserade i enlighet med mandatet respektive till EOTA för att ta fram riktlinjer för ETA. Kommissionen ska därefter granska och godkänna programmen. Arbetsprogrammen innehåller också förslag på nödvändiga stödstandarder som behövs för att deklarerat prestanda.

Steg 5 - Mandatet skickas till CEN eller EOTA som fastställer arbetsprogram tillsammans med berörda tekniska kommittéer.

Steg 6 - Kommissionens tjänstemän granskar och accepterar arbetsprogrammet.

Att kommissionen accepterat programmet medför dock inte att de listade standardiseringsprojekten nödvändigtvis blir harmoniserade standarder. Den tekniska kommittén måste visa att standarden uppfyller kraven i mandatet och faller under byggproduktdirektivet. Andra produkter kan dessutom tillkomma om de passar in under mandatet.

De flesta nödvändiga mandaterna är nu överlämnade till CEN och EOTA men det kan behövas ändringar och kompletteringar efterhand som medlemsländerna moderniserar sina regler. En del produkter som haft riktlinjer för ETA är nu så väl etablerade att CEN fått mandat att arbeta fram standarder. När produktstandarderna är färdiga får de officiell status, genom att referenser publiceras i Europeiska unionens officiella tidning (EUT). Först då är de harmoniserade standarder och kan publiceras nationellt. Mandatet kan, och bör inte vara preciserade in i minsta detalj. Det skulle medföra stora problem för medlemsländerna, och skapa svårigheter för standardiseringen. För att kunna påverka de harmoniserade standardernas innehåll efter att mandatet beslutats bör representanter för myndigheter och byggindustri delta i standardiseringsarbetet. Särskilt viktigt är det att granska och besvara de förslag till standarder som sänds ut på remiss. Genom det nationella standardiseringsorganet kan synpunkter lämnas när som helst under framtagandet av standarden. Om myndigheter kan styrka att kraven finns i gällande nationella föreskrifter måste standardiseringen beakta dem.

Mandatens innehåll

För att förstå mandatet bör de inledande sidorna, som består av tre delar, läsas

I - Grunder. Allmänna villkor inom ramen för byggproduktdirektivet.

II - Verkställande av mandatet. Villkor för programarbete och för framtagande av standarder.

III - Harmoniserade standarder, villkor för innehåll och presentation.

Efter de inledande delarna kommer följande bilagor:

Bilaga 1 - visar vilka byggprodukter som omfattas samt material och form.

Bilaga 2 - anger aktuella produktfamiljer och relevanta tekniska egenskapskrav (performance characteristics) utifrån samlad nationell lagstiftning och uppställt utifrån de sex väsentliga kraven i byggproduktdirektivet. Även krav på beständighet anges om detta är relevant. Här anges också avsedd användning.

Bilaga 3 - anger brandklasser och procedurer för att bestyrka överensstämmelse med direktivets krav. Kommissionen har i huvudsak endast medgett klasser när det gäller brand. Bestyrkandeprocéduren ska vara rimlig i förhållande till produktens avsedda användning. Beslut om bestyrkande tas av SCC innan mandatet färdigställs.

Bilaga 4 - handlar om farliga ämnen. Bilagan är av informativ karaktär och hänvisar till både EU-lagstiftning och nationell lagstiftning. Standardiseringen förutsätts betrakta bilagan som bindande vid utarbetande av standarder. Informationen på den webbsida dit bilagan hänvisar kommer att uppdateras kontinuerligt.

Tekniska egenskaper

Om minst ett land har krav på en viss produktens egenskap som kan hänföras till de väsentliga kraven, så ska detta tillgodoseas i mandatet och i standarderna. Om inget land har regler för en viss egenskap, kommer denna att strykas. Medlemsländernas yttrande ska alltså innehålla väl motiverade önskemål om tillkommande krav. Slutligen avgör kommissionen vilka krav som anges i mandatet. För varje egenskap ska CEN bara ange en provningsmetod per produktfamilj i sitt arbetsprogram. Endast i undantagsfall kan flera provningsmetoder accepteras för en och samma egenskap. Som komplement till de tekniska egenskapskraven ska krav på beständighet (durability) anges när något kan påverka just den egenskapens beständighet. Dessutom kan mandatet innehålla exempel på vad som avses, det vill säga "durability against.....", exempelvis kemikalier, frost eller vatten.

Brandprovning

Ett antal horisontella genomförandebeslut på brandområdet har tagits av SCC. som

I detta system ingår inte golvmaterial.
Ett klassificeringssystem för reaktion vid brandpåverkan, A-F, senare ändrat till A1, A2-F.

Ett klassificeringssystem för reaktion vid brandpåverkan som gäller golvmaterial.

Ett beslut om en gemensam brandprovningsslagmetod, SBI, för reaktion vid brandpåverkan.
Ett beslut om produkter som tillhör klass A (i princip obrännbara material) och som inte

behöver provas.

Ett beslut om väl kända takmaterial som inte behöver provas.

Ett beslut om tändskyddande beklädnad.

Ett beslut om Room Corner Test som referensscenario.

Ett beslut om klassificering med avseende på brandmotstånd.

Ett viktigt steg togs när SCC beslutade att fastlägga brandklasser utan provning för de första produkterna med känt uppträdande vid brand (vissa träbaserade skivor). Flera liknande beslut har tagits sedan dess för andra produkter. Det finns dock ytterligare problem inom brandområdet som ännu återstår att lösa.

Färdiga mandat och tekniska specifikationer

Mandat har getts till CEN för ca 40 produktfamiljer, vilket resulterat i över 400 harmoniserade produktstandarder. Ytterligare ett 100-tal är på väg. EOTA har fått 36 mandat, och 33 färdiga riktlinjer har godkänts av SCC. Några av dessa är i flera delar (upp till sex delar). Hittills har riktlinjerna resulterat i flera tusen ETA. Flera hundra produkter av mer udda slag har dessutom fått grönt ljus av SCC för att EOTA ska få utarbeta ETA utan riktlinjer enligt direktivets artikel 9(2). Därmed kan produkterna, som inte är av intresse för standardisering eller riktlinje, ändå ges möjlighet till CE-märkning. Många av dessa produkter finns redan på marknaden med CE-märke.